

Rapport från medlemsmötet den 13 maj

Sedan förra medlemsmötet i april, har snön smält bort från Slottsskogens trädgrenar för att ge plats åt en grönskande vår. Trots inbjudande väder och värme utomhus samlades 15 medlemmar på Naturhistoriska museet denna söndag för att lyssna till Britta Lindgrens föreläsning om etologi - läran om djurs beteende.

Skicka ett mail styrelsen@gbfhobby.se Den 18-19 augusti kommer föreningen att besöka Virpi Hellmarks anläggning Kropdalen – save the date! Utöver detta diskuterades en resor till bl. A. Danmark och besök hos uppfödare i Uppsalatrakten men också det sedvanliga sommarmötet och var det kommer att hållas i år. Mer information om detta framöver.

I väntan på föreläsaren som hade rest ända från Uppsala, fikade deltagarna och tog del av föreningens sommarplaner. Närmast i tiden, 24 maj, är uppfödarmötet som kommer att hållas i Svenljunga hemma hos Linn. Alla är varmt välkomna och det kommer finnas möjlighet att samåka. I juni månad planeras ett roligt friflygningsevent i Trädgårdsföreningen. Kan du hjälpa till?

Lagom till att kaffet druckits ur, anlände Rita med Britta som hämtats upp på Landvetter och föreläsningen drog igång i aulan.

Britta inledde med att berätta att djuren med sitt beteende främst hade två syften, att överleva till vuxen ålder och därefter att reproducera sig. Vidare belystes hur sinnen kan ha olika betydelse för olika djur. Till exempel beskrev Britta hur fladdermusen är beroenden av sin hörsel och fjärilen av sitt luktsinne. Fåglar, i likhet med människor, är mycket beroende av

sin syn och förmåga att urskilja färger. Ett utvecklat färgseende är viktigt av många skäl, inte minst för att kunna om avgöra om frukt har rätt färg. Med andra ord, är frukten mogen nog för att ätas?

Britta talade om medfödda beteenden. En orm möter aldrig sina föräldrar, ändå vet ormen hur den skall bete sig. Några medfödda beteenden kategoriserades och beskrevs därefter.

Nyckelretning – ett specifik stimuli startar en viss handling. En rödhakshane attackerar en andra hane för att försvara sitt revir. Dock har studier visat att det egentligen räcker med en röd fjäder för att aktivera beteendet.

Motivation – ett behov att utföra ett visst beteende. Ju starkare motivation desto svagare stimuli behövs för att trigga beteendet.

Tomgångshandling – motivationen är så hög att beteendet utförs utan stimuli. Till exempel kan en höna sandbada trots att det i omgivningen inte finns sand.

Överslagshandling - två olika beteende med lika hög motivation. Djuren utför då istället ett annat beteende. Till exempel låser rädsla och nyfikenhet varandra men tillslut tar det ena över.

Stundvis kunde åhörarna säkerligen känna igen liknande beteendemönster hos sig själva som hos sina djur.

Vidare gjorde Britta skillnad på:

Mognad – medfödda beteenden som utvecklas när djuret uppnått en viss ålder. Sker utan inläring. Till exempel, det är först när hanhunden blir könsmogen som han lyfter på benet när han skall kissa.

Inläring - när djuret förändrar sitt beteende efter egna erfarenheter. Varje art har förmågan att lära in färdigheter som kan behövas för att klara sig i en viss miljö. För att djuret skall lära sig måste det vara en färdighet som kan komma till nytta. Detta bör betraktas som ett komplement till det medfödda beteendet.

Prägling en inlärd specifik kunskap som bara kan läras in under viss avgränsad tid och som är oåterkallelig.

Djur lever i olika sociala organisationer, som till exempel solitära, parlevande eller olika typer av flockar. Djurets sociala behov kan inte ändras. Dock kan vissa arter leva i flock innan de blir könsmogna för att senare i livet anta en annan social organisation. Guldhamster och kolibri är exempel på djur som är solitära, medan till exempel papegojor är parlevande.

Beteendestörningar hos djur belystes också. Stereotypier, som till exempel fjäderplockning hos fåglar, är ett icke-funktionellt beteende som kan uppstå när djuret försöker "självmedicinera" för att må bättre. En beteendestörning är alltid tecken på felaktig miljö eller liknande.

Britta avslutade med att prata om djurvälstånd och att flera faktorer som påverkar detta. Dessutom berättade hon att djur lär sig tolka våra beteende, men alltid genom sina artegna sätt. Djuren vet att vi inte är artfrände men behandlar oss som om vi vore det. Det innebär inte att vi människor kan förvänta oss att djur kommer att lära sig att uppträda som människor. Människan måste lära sig att anpassa sitt beteende så att det blir begripligt för djuret.

Den intressanta föreläsning avslutades med en frågestund. Tamfågelägarna hade en del frågor kring sina djurs beteenden. Dessutom fick Britta bidra med goda råd i ett försök att reda ut en komplicerad kärlekshistoria. Den mogna och attraktiva Goya (gulpannad amazonen) har fått två unga herrar, Max (venezuela amazon) och Yoshi (gulnackad amazon) på fall. Trots Brittans hjälp, kvarstår frågan - vem har vunnit Goyas gunst?

Mötet avslutades och till min stora glädje var värdet fortfarande lika inbjudande och Slottsskogen full av människor.

Stort tack till Britta Lindgren och ett intressant föredrag.

På återseende fågelvänner,

Isabella

Källa: Britta Lundgrens föreläsning om etologi (20180513)